

Vedtaksdato
20.11.2025

Møtedato
20.11.2025

Vår referanse
2025/182

Saksbehandler
Helene Nødset Lang

VEDTAK NR. 124/25 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Sakens tema

Tvist om rett til utdanningspermisjon etter arbeidsmiljøloven § 12-11

Arbeidstaker

A

Arbeidsgiver

B kommune

Vedtak

A har rett til utdanningspermisjon fredag 28.11.2025 fra kl. 14.30 til 16.00 etter arbeidsmiljøloven § 12-11.

Nemndas sammensetning

Anne Marie Due, leder

Helene Dorans, Akademikerne, fast medlem arbeidstakersiden

Jørgen Hiim Stålhane, Virke, fast medlem arbeidsgiversiden

Sakens bakgrunn

A er ansatt som assistent i stilling på 69 prosent i B kommune, for tiden ved C barneskole.

A startet på digitalt og samlingsbasert praktisk-pedagogisk utdanning ved Universitetet i D i uke 35 2025. Hun søkte om utdanningspermisjon den 11.09.2025, og mottok avslag 17.09.2025. Avslaget ble begrunnet med at utdanningen ikke var forhåndsavtalt eller godkjent av nærmeste leder, samt at permisjonen ville medføre vesentlige ulemper for enhetens drift og bemanning. Arbeidsgiver begrunnet avslaget ytterligere 18.09.2025 med at det særlig var vurdert at dette ville medføre belastning for kollegaene og hindre deres evne til å opprettholde stabilitet i bemanningssituasjonen, noe som ville få negative konsekvenser for elevenes beste.

A har søkt om utdanningspermisjon følgende dager:

- Fredag 19.09.2025 fra kl. 10.30 til 13.00
- Fredag 26.09.2025 fra kl. 10.30 til 13.00
- Fredag 03.10.2025 fra kl. 10.30 til 13.00
- Uke 42-47 (fra 13.10.2025 til 23.11.2025)
- Onsdag 22.10.2025 fra kl. 14.30 til 16.00
- Tirsdag 04.11.2025 fra kl. 14.30 til 16.00
- Fredag 28.11.2025 fra kl. 14.30 til 16.00

Hun har også oppgitt at hun trenger permisjon til to eksamener i uke 48-51, men at datoene kommer senere.

A sendte saken til nemnda 30.09.2025.

Sakens dokumenter

A har sendt følgende til nemnda:

- brev av 01.10.2025
- brev av 23.10.2025
- brev av 13.11.2025

B kommune har sendt følgende til nemnda:

- brev av 15.10.2025
- brev av 03.11.2025
- brev av 19.11.2025

Arbeidsgivers syn på saken

B kommune hevder at A ikke kan få medhold fordi permisjonen hindrer forsvarlig drift og personaldisponering.

A er ansatt ved en spesialavdeling for barn med ulike funksjonsnedsettelse og psykisk utviklingshemninger i moderat til alvorlig grad. Dette er spesielt sårbare elever som hviler i gode rutiner og stram struktur, i samspill med trygge voksne de har en god relasjon til. Hver elev har sin individuelle arbeidsplan som de ansatte arbeider etter. De etterstreber

derfor alltid å bruke vikarer som kjenner elevene godt og som elevene føler seg trygge på. Dette er av avgjørende betydning for å kunne skape gode dager med læring og utvikling for elevgruppen.

Arbeidsgiver jobber kontinuerlig med å finne kandidater som kan være vikarer på avdelingen, men det tar tid å lære opp ansatte til å gjøre en god jobb på denne avdelingen.

Bemanningssituasjonen har vært spesielt sårbar i foregående, og nåværende skoleår fordi:

- sykefraværet er betydelig høyere på avdelingen enn ellers på skolen
- avdelingen mistet to pedagoger før oppstart 2025 på grunn av omstilling.
- de mistet tre faste ansatte i løpet av våren 2025 etter at det ble bestemt at skolen skal legges ned.

Varslet om utdanningspermisjon kom svært kort tid i forveien for første permisjonsdag, og det har derfor vært tilnærmet umulig å få tak i erstatte. Arbeidsgiver mottok varsel om studiepermisjon den 11.09.25. Det ble da varslet om at første dag i studiepermisjon skulle være 19.09.25, og det ble i tillegg listet opp en rekke andre datoer for denne permisjonen.

Arbeidstakers syn på saken

A mener å ha rett til delvis utdanningspermisjon fordi hun oppfyller vilkårene i arbeidsmiljøloven § 12-11, og at permisjonen kunne vært løst uten at det ville medført vesentlige ulemper for driften:

- Hun har vært over tre år i arbeidslivet.
- Hun har vært mer enn to år hos nåværende arbeidsgiver.
- Utdanningen er yrkesrelatert utdanning og del av et organisert utdanningstilbud.

Hun har forståelse for at driften på avdelingen er krevende, men hevder at argumentasjonen arbeidsgiver fremsetter er svært generell og beskriver sårbarheten ved avdelingen generelt, ikke spesifikt hvordan hennes permisjon, på et begrenset omfang, ville skapt vesentlige ulemper. Videre har hun forsøkt å bidra til løsninger for å redusere belastningen på arbeidsplassen, blant annet ved å foreslå at hun kan være tilgjengelig for arbeid på SFO fra kl. 13–14 og ut dagen.

Hun hevder at hun varslet om permisjonsbehovet så snart hun fikk bekreftet opptak ved universitetet, og hadde hatt muntlig dialog med inspektør før dette. Hun oppfattet ikke at det var et krav om skriftlig forhåndsgodkjenning fra leder for å kunne søke. Hun presiserer også at praksisperioden i studiet startet 13.10.2025, altså omtrent fire uker etter at hun sendte søknaden om permisjon den 11.09.2025. Dette betyr at arbeidsgiver hadde rimelig tid til å planlegge og organisere bemanningen frem mot praksisstart. De første fraværsdagene var korte samlingsdager, ikke sammenhengende permisjon.

Til arbeidsgivers påstand om at hun «arbeider hver dag med den mest sårbare elevgruppen» hevder hun at dette ikke stemmer med hennes faktiske stillingsplan. Hun arbeider 33 prosent på skolens avdeling, ikke fulltid, og hun er ikke til stede hver dag.

Lovgrunnlag og hva partene er uenige om

Twisteløsningsnemnda kan etter arbeidsmiljøloven §17-2 første ledd jf. § 12-14, avgjøre tvister etter § 12-11:

Arbeidstakere som har vært i arbeidslivet i minst tre år og som har vært ansatt hos arbeidsgiveren de siste to år, har rett til hel eller delvis permisjon i inntil tre år for å delta i organiserte utdanningstilbud. Utdanning ut over grunnskole eller videregående opplæringsnivå må være yrkesrelatert for å gi rett til permisjon. Yrkesrelatert utdanning omfatter alle typer arbeidsmarkedsrelevant etter- og videreutdanning.

Permisjon kan likevel ikke kreves når det vil være til hinder for arbeidsgivers forsvarlige planlegging av drift og personaldisponeringer.

I denne saken er partene uenige om utdanningspermisjonen kan gjennomføres uten å være til hinder for B kommune sin forsvarlige planlegging av drift og personaldisponeringer.

Nemndas begrunnelse

På tidspunktet for nemndas behandling av saken, gjenstår kun krav om permisjon fredag 28.11.2025 fra kl. 14.30 til 16.00. Nemnda vil ta stilling til dette. Arbeidstaker har også opplyst om at det vil være behov for fri i forbindelse med eksamen i uke 48 til 51. Da det ikke foreligger en søknad om permisjon med en bestemt dato, har nemnda ikke tatt stilling til disse dagene.

Nemnda har kommet til at permisjonen kan gjennomføres uten å være til hinder for B kommune forsvarlige planlegging av drift og personaldisponeringer.

Det følger av lovens forarbeider at dette må avgjøres etter en konkret, helhetlig vurdering. Momenter som inngår i vurderingen er arbeidstakerens stilling, virksomhetens størrelse, permisjonens varighet, annet fravær i virksomheten og virksomhetens muligheter til å redusere eventuelle ulemper som vil oppstå hvis permisjonen gjennomføres. Det er arbeidsgiver som har bevisbyrden for at permisjonen ikke kan gjennomføres uten at det går utover den forsvarlige planleggingen.

Nemnda viser til at permisjonen A har søkt om er relativt liten av omfang. I tillegg har A vist stor fleksibilitet når det gjelder å foreslå løsninger som er minst mulig til hinder for arbeidsgivers drift. Nemnda har samtidig forståelse for at avdelingen har ansvar for sårbare elever og at det er krevende å finne gode erstattere på kort varsel. Det ville derfor vært en klar fordel om arbeidstaker hadde varslet skriftlig om permisjonsbehovet på et tidligere tidspunkt.

Nemnda oppfatter imidlertid arbeidsgivers anførsler som generelle og lite konkrete sett i forhold til omfanget av den utdanningspermisjonen det er søkt om, som var en sammenhengende periode på seks uker og seks enkeltdager med fravær på 1,5 til 2,5 timer. Til tross for at permisjonen ble varslet skriftlig kun en uke før permisjonens begynnelse, finner nemnda at det burde være mulig å finne løsninger i denne saken.

Tvisteløsningsnemnda

Anne Marie Due
Leder

20.11.2025